

Akcja Transplantacja

Scenariusz zajęć lekcyjnych dla uczniów szkół ponadpodstawowych na temat transplantacji narządów z przeprowadzeniem badania sondażowego

Temat: Projekt “Akcja Transplantacja”

Czas trwania: 2 jednostki lekcyjne po 45 minut, zajęcia w terenie

Cele zajęć:

1. Zwiększenie wiedzy uczniów oraz ankietowanych na temat transplantacji narządów.
2. Kształtowanie świadomości znaczenia dawstwa narządów.
3. Praktyczne zastosowanie umiejętności badania metodą sondażu.

Pomoce dydaktyczne:

- Komputery/tablety z dostępem do Internetu
- Rzutnik/tablica multimedialna
- Prezentacja wraz z filmem “Transplantologia. Dar życia.” (link do prezentacji i filmu <https://sercedziecka.my.canva.site/projekt-akcja-transplantacja>)
- Formularz z pytaniami sondażowymi na temat wiedzy o transplantacji (wzór z odpowiedziami dla nauczyciela na stronie 3)
- Ulotki o transplantacji (dostępne na dysku z materiałami akcji “Czytamy z Sercem”)

Propozycja zadań dodatkowych:

- Poproś uczniów, aby napisali krótki esej na temat: “Czy zgodził(a) bym się na oddanie swoich narządów po śmierci? Dlaczego tak/nie?”
- Uczniowie mogą przeprowadzić wywiad z kimś z rodziny lub znajomych na temat ich poglądów dotyczących transplantacji narządów.

Uwagi dla nauczyciela:

- Bądź gotów na trudne pytania i emocjonalne reakcje. Transplantacja narządów to delikatny temat, który może wywoływać różne emocje.
- Upewnij się, że dyskusje są prowadzone w atmosferze szacunku i otwartości.
- Możesz zaprosić specjalistę (np. lekarza lub osobę po transplantacji) na zajęcia, aby opowiedział swoją historię i odpowiedział na pytania uczniów.
- Sondaż można przeprowadzić również w wersji tradycyjnej poprzez wydruk ankiet papierowych (wzór w załączeniu) i wspólnie z uczniami dokonać analizy zebranych wyników sondy.

Przebieg zajęć:

Pierwsza jednostka lekcyjna (45 minut)

1. Wprowadzenie (10 minut):

- Powitanie uczniów i krótkie przedstawienie tematu zajęć.
- Krótkie omówienie celów zajęć.
- Zadaj pytanie otwierające dyskusję: "Czy ktoś z Was wie, czym jest transplantacja narządów?"

2. Krótka prezentacja o transplantacji z filmem (15 minut):

- Prezentacja przedstawiająca podstawowe informacje:
  - Czym jest transplantacja narządów?
  - Jakie narządy można przeszczepić?
- Film "Transplantacji. Dar życia" ukazujący znaczenie transplantacji w ratowaniu życia:
  - Transplantacja kiedyś i dziś.
  - Statystyki i fakty na temat transplantacji.
  - Oświadczenie woli.
- Zadaj uczniom pytania, aby sprawdzić rozumienie problemu.

3. Przygotowanie do badania sondażowego (20 minut):

- Omów cel przeprowadzenia sondy ulicznej: zebranie informacji na temat wiedzy i postaw społecznych wobec transplantacji narządów.
- Podziel uczniów na małe grupy (2-3 osoby), w których będą przeprowadzali sondę i przedstaw pytania z formularza sondy.
- Omów zasady przeprowadzania badania metodą sondażową: jak zadawać pytania, jak zaznaczać odpowiedzi w formularzu, jak zachować bezpieczeństwo i reagować w trudnych sytuacjach.
- Poproś uczniów, aby w każdej grupie wyznaczyli osoby odpowiedzialne za: zadawanie pytań, spisywanie odpowiedzi, sporządzanie notatek oraz rozdawanie ulotek.

Druga jednostka lekcyjna (45 minut)

1. Przeprowadzenie sondy ulicznej (35 minut):

- Wyjdź z uczniami na zewnątrz (np. do pobliskiego parku, na ulicę) i pozwól grupom przeprowadzić badanie sondażowe.
- Rozmowy z ankietowanymi (wręczenie ulotki na koniec rozmowy).
- Nauczyciel nadzoruje i wspiera uczniów w razie potrzeby.
- Po zakończeniu badania zbierz uczniów i wróć do klasy.

2. Podsumowanie badania sondażowego (10 minut):

- Zadaj pytania podsumowujące:
  - Czego nowego dowiedzieliście się o transplantacji?
  - Czy napotkaliście jakieś trudności podczas prowadzenia badania sondażowego?
  - Jakie były najczęstsze odpowiedzi? Czy ankietowani wiedzieli, co to jest transplantacja?
- Zachęć uczniów do rozmowy z rodzicami i znajomymi na temat transplantacji.

Formularz badania sondażowego dot. transplantacji (wersja dla nauczyciela z odpowiedziami)

Przeprowadzenie sondażu ulicznego daje uczniom możliwość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy oraz doskonalą zrozumienie obszaru badania poprzez bezpośrednią interakcję z różnymi osobami.

Prosimy o podanie wieku w oparciu o poniższe przedziały wiekowe: [pytanie nie jest obowiązkowe. Jeśli ankietowany nie udzieli odpowiedzi, proszę zaznaczyć ostatnią opcję]

- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat
- Nie chcę odpowiadać na to pytanie.

Czy transplantacja to metoda polegająca na przeszczepieniu narządu dawcy innej osobie?*

- Tak [prawidłowa odpowiedź]
- Nie
- Nie wiem.

Czy transplantacja narządów może uratować komuś życie?*

- Tak [prawidłowa odpowiedź]
- Nie
- Nie wiem.

Czy od jednego dawcy można pobrać więcej niż jeden narząd?*

- Tak [prawidłowa odpowiedź]
- Nie
- Nie wiem.

Czy trzeba wyrazić zgodę na oddanie swoich narządów po śmierci?*

- Tak
- Nie [prawidłowa odpowiedź]
- Nie wiem.

Czy Pan/Pani zgodziłby/aby się na oddanie swoich narządów po śmierci?* [pytanie subiektywne]

- Tak
- Nie
- Jeszcze się nie zdecydowałem/am.
- Nie chcę odpowiadać na to pytanie.

Czy Pan/Pani zgodziłby/aby się na oddanie narządów bliskiej osobie po jej śmierci, wiedząc, że ta osoba świadomie wyraziła na to zgodę?* [pytanie subiektywne]

- Tak
- Nie
- Nie wiem.

Jakie Pana/Pani zdaniem są główne obawy związane z transplantacją narządów? (Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź)* [pytanie subiektywne]

- Brak odpowiednich przepisów prawnych
- Nieetyczne praktyki
- Religijne/personalne przekonania
- Obawy medyczne
- Brak wystarczającej wiedzy
- Inne (jakie?).....

*wymagane [pytania oznaczone czerwoną gwiazdką są wymagane]